

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Green Care -laatumerkkien sisältö, hakutapa, laatulautakunnan työskentelytapa ja lähteet

10.1.2018

GreenCare
FINLAND

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Green Care -laatumerkit

- Merkkiä haetaan palvelukokonaisuuskohtaisesti
- Voimassaoloaika: kolme vuotta kerrallaan
- Merkinhallinta: Green Care Finland ry
- Laatulautakunta myöntää merkit
- Kaksi laatumerkkiä
 - LuontoVoima: virkistys-, hyvinvointi- ja kasvatuspalvelut
 - LuontoHoiva: sote-palvelut
- Dokumentti- ja osaamiskriteerit edellytyksenä
- Laatulautakunta käsittelee hakemuksia määräajoin neljä kertaa vuodessa.
- Ks. Lisätietoa: <http://www.gcfinland.fi/laatu/>

Laatumerkkien hakuprosessi

Laatumerkkien hakuohjeet

- Tutustu GCF ry:n laatusivun laatumerkin hakuohjeisiin

GreenCare-osaaminen ja sen osoittaminen

- Kerää käymäsi Green Care- koulutukset ja kuvaa ne hakulomakkeessa
- Tai: Osallistu Green Care- koulutukseen . (Liitä todistus hakemuksen liitteeksi)
- Kuvaa kokemuksellinen Green Care -osaamisesi hakulomakkeeseen

Palvelun vaatima osaaminen

- Kuvaa osaamisesi /koulutustaustasi riittävyys ko. palvelun tuottamiseen hakulomakkeessa
- Tai: Kuvaa, miten osaaminen täydentyy toisen osapuolen osaamisella, ja lisää yhteisyökumppanin yhteystiedot lomakkeeseen

Tarvittavat liitedokumentit

- Täytä **GreenCare-työkirja** ohjeiden mukaisesti
- Tee ko. palveluntuottamisesta **turvallisuussuunnitelma**
- Sote-palvelut: liitä mukaan **omavalvontasuunnitelma**

Laatumerkkien hakeminen

- Täytä laatumerkkien hakulomake mahdollisimman kattavasti ja lisää tarvittavat liitteet
- Lähetä sähköisen toiminnon kautta sähköinen laatumerkkien hakulomake liitteineen

Laatulautakunnan arviointi ja merkin myöntäminen

- Lautakunnan jäsen on mahdollisesti yhteydessä hakijaan käsittelyn aikana
- Lautakunnan jäsen lähettää hakijalle mahdolliset kehittämis ehdotukset
 - Mikäli kehittämis ehdotuksia: toimitaan niiden mukaan eteenpäin
- Tai: Laatulautakunta myöntää hakijalle laatumerkin
- Merkinsaajalle lähetetään merkin käyttöoikeutta koskevat materiaalit

Laatumerkkien haku on jatkuva

Alla hakemusten käsittelyjaksot

- Vuoden ensimmäinen laatumerkin hakujakso päättyy **helmikuun viimeinen päivä**, johon mennessä jätetyt hakemukset käsitellään laatulautakunnan kokouksessa **maaliskuun loppuun mennessä**.
- 2. hakujakso päättyy **toukokuun viimeinen päivä**, johon mennessä jätetyt hakemukset käsitellään laatulautakunnan kokouksessa **kesäkuun loppuun mennessä**.
- 3. hakujakso päättyy **elokuun viimeinen päivä** ja käsittelykokous pidetään **syyskuun loppuun mennessä**.
- 4. hakujakso päättyy **marraskuun viimeinen päivä** ja käsittelykokous pidetään **joulukuun loppuun mennessä**.

Laatumerkkihakulomakkeen

sisältö [Linkki hakulomakkeeseen:](http://www.gcfinland.fi/yhdistys/lomakkeet/laatumerkin-hakulomake/)

<http://www.gcfinland.fi/yhdistys/lomakkeet/laatumerkin-hakulomake/>

- Green Care -laatumerkin hakijan tiedot
- Palvelu, jolle merkkiä haetaan; Merkki, jota haetaan LuontoVoima-merkkiä / LuontoHoiva
- Hakijan Green Care -osaaminen:
 - Kuvaus kokemuksellisesta osaamisesta
 - Suoritettu Green Care -koulutus
- Palvelun (LuontoHoiva / sote) mahdollisesti vaatima osaaminen :
 - Kuvaus kokemuksellisesta osaamisesta
 - Suoritetut palvelun vaatimat koulutukset
- Jos merkkiä haetaan yhdessä toisen toimijan kanssa, yhteistyökumppanin tiedot
- Suosittelijan / suosittelijoiden tiedot
- Tieto käsittelymaksun maksamisesta
- Liitteet: Green Care -laatutyökirja; Turvallisuussuunnitelma; Oma- ja valvontasuunnitelma (LuontoHoiva)

Green Care -laatumerkkien haun dokumentit ja osaamistarpeet

- Dokumentit
 - Green Care -laatutyökirja
 - Turvallisuussuunnitelma
 - Omavalvontasuunnitelma (sote-palvelut)
- Osaaminen
 - a) Palvelun vaatima osaaminen (esim. sote)
 - b) Green Care -osaaminen

Green Care -laatutyökirja

Linkki laatutyökirjaan:

<http://www.gcfinland.fi/yhdistys/lomakkeet/laatumerkin-hakulomake/>

- Työkirjan tulee osoittaa, että hakija tuntee Green Care -toiminnan /luontolähtöisyyden vaikuttavuuteen liittyvät elementit ja prosessit, sekä oman ammattialansa kannalta keskeiset palveluun liittyvät asiat, kuten eettiset ohjeet ja lainsäädännön.
- Palveluntuottamisen vastuullisuusnäkökohdat on avattu ja ry:n eettisiin ohjeisiin sitouduttu.
- Palvelun Green Care -vaikuttavuus ja tavoitteellisuus on avattu, sekä eritelty, miksi juuri Green Care -työskentelytapa on ko. asiakasryhmälle sopiva.
- Palvelun prosessikuvauksessa ilmenee kunkin intervention jokaisessa vaiheessa huomioidut tavoitteet ja miten Green Care -elementeillä näihin vastataan.
- Työkirjassa asiat kuvataan, luettelot eivät riitä kuvaukseksi.
- Kuvaukset kirjoitetaan kuitenkin mahdollisimman ytimekkäiksi.
- Arvioinnin helpottamiseksi työkirja on täytettävä sähköisesti.

Turvallisuussuunnitelma

- **Turvallisuussuunnitelma/ riskienarviointi vaaditaan liitteenä aina sekä Voiman että Hoivan merkin hakijalta.**
- Myös palvelussa mukana olevien eläinten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen tulee sisältyä turvallisuussuunnitelmaan.
- **TS:n tulee kattaa yksityiskohtaisesti juuri kyseisen palvelun turvallisuusasiat – yleinen koko organisaatiota koskeva pelastussuunnitelma tms. ei riitä, jos siinä ei ole huomioitu sellaista luonnossa liikkumista tai eläinten käyttöä jota ko. palvelu sisältää.**
- Sote-palvelun omavalvontasuunnitelma saattaa sisältää riittävän riskienarvioinnin ja toimintasuunnitelman turvallisuudesta, mutta laatulautakunta tarkistaa tämän tapauskohtaisesti.

Tukesin ja kuluttajaviraston turvallisuusasiakirjamalli:

<http://www.tukes.fi/tiedostot/tuoteturva/kuluttajavirasto/turvallisuusasiakirjamalli.pdf>

Omavalvonta suunnitelma

- Sote-palveluissa omavalvontasuunnitelma on lakisääteinen.
- Kaikilta sote-palveluille merkkiä hakevilta (LuontoHoiva-merkki) pyydetään liitteenä omavalvontasuunnitelma.
- Jos hakijalla ei ole palvelua koskevaa erillistä turvallisuus-suunnitelma ja hän viittaa sen osalta OVSuunnitelmaan – laatulautakunta tarkistaa kattaako OVS kyseisen palvelun luontoelementtien käytön turvallisuusasiat.
- Merkin edellytysten arvioinnissa laatulautakunta ei arvioi koko OVSuunnitelmaa, vaan ainoastaan juuri Green Care -palvelua koskevat osat, kuten turvallisuusasiat.
- *Huom. Omavalvontasuunnitelma voi olla myös ”omannäköinen” eli ei tarvitse olla Valviran ko. lomake, kunhan se kattaa riittävästi ne asiat, joita omavalvontasuunnitelmassa käsitellään.*

Omavalvontasuunnitelman tekemisen ohjeita ja säädöksiä (Valvira, Sosiaalialan valvonta ja omavalvontasuunnitelma):

<http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-valvonta/omavalvonta>

Valviran omavalvontasuunnitelman lomake:

<https://yritysuomi.fi/lomake?docid=18852&kieli=fi>

a. Palvelun vaatima osaaminen

- Osaamisen on oltava riittävä tarjottuun palveluun nähden.
- Mikäli (esim. luonnonvara-alan) toimijalla ei itsellään ole riittävää sote-alan osaamista LuontoHoivan palveluun, jolle hän hakee merkkiä, työkirja täytetään yhdessä sote-ammattilaisen kanssa.*
 - Työkirjaan tehdään silloin hyvä kuvaus sekä palvelun sote-ominaisuuksista, tavoitteista ja keinoista, että Green Care -ominaisuuksista: miten luontolähtöisyyttä käytetään tavoitteiden saavuttamiseksi.
 - Työkirjassa kuvataan tällöin tarkoin molempien toimijoiden roolit ja vastuut.
 - Lisäksi toimijoiden sitoutuminen yhteistyöhön on käytävä selkeästi ilmi esimerkiksi erillisestä kirjallisesta lausunnosta ja sen allekirjoittamisesta.**

Jos hakijan oma sote-osaaminen ei yksin riitä ko. palveluntuottamiseen, eikä sote-ammattilaisen lausuntoa ole mahdollista saada, voidaan hakea LuontoVoiman merkkiä.

*Ja sama toisin päin: mikäli sote-ammattilaisella ei ole riittävää luonnonvara-alan osaamista (kuten palvelun tuottamiseen tarvittava eläinten käsittelytaito, erätaidot ym.) voi hän hakea merkkiä yhteistyössä tällaisen osaajan kanssa.

** Jos yhteistyössä tapahtuu muutoksia merkin voimassa olo aikana, merkin haltija ilmoittaa muutoksesta laatulautakunnalle, joka arvioi, pysyykö merkki voimassa muutoksen jälkeenkin.

b. Teoreettinen osaaminen

- **Green Care -osaamisvaateen sisältö** on pilotoitu 5 op:n perusjakson sisältö (ks. Seuraavan dian taulukko)
- **Green Care -perusteiden teoreettinen osaaminen:**
 - Jo suoritettuja Green Care -koulutuksia otetaan huomioon, jos hakija pystyy osoittamaan niiden sisällön riittävän kattavuuden .
 - Vanhoja ”muutaman tunnin” esim. hankkeissa annettuja koulutuksia ei pääsääntöisesti pystytä ottamaan huomioon.
 - GCF ry alkaa pitää sivuillaan listaa käynnissä olevista sellaisista GC-koulutuksista, joiden sisältö täyttää teoreettisen osaamiskriteerin sisällön.* **Huom. koulutuksen järjestäjät!**
 - Kokemuksellinen osaaminen otetaan huomioon osaamisen kokonaisvaltaisesti tarkastelussa, jonka laatulautakunta tekee.
 - *GC-koulutuksista ei tehdä virallisia auditointeja, tai aikaisemman osaamisen AHOT-arviointeja -> Vaan laatulautakunta tekee kokonaisvaltaisen teoreettisen osaamisen arvioinnin hakijan toimittamien materiaalien ja kuvausten perusteella. (Osaamisen kuvauksiin hakija kirjaa siis myös kokemuksellisen osaamisen.)*

Teoreettisen Green Care -osaamisen sisältö

Opintojakson sisältö	Perustaso ~ 5 op
Green Care -käsitteiden jäsentelyn ymmärtäminen; Green Care -toimintamuotojen/ menetelmien tunteminen	Green Caren peruselementtien ja perusedellytysten keskeisen sisällön ymmärtäminen; luontohoivan ja luontovoiman erojen ymmärtäminen. Green Care -palvelujen erottaminen muusta luontotoiminnasta. Green Care -toimintamuotojen /menetelmien tunnistaminen ja pääkohtien ymmärtäminen.
Luontosuhteen käsitteen ymmärtäminen ja soveltaminen; luonnonelementtien ja erilaisiin toimintaympäristöihin liittyvien tekijöiden ymmärtäminen	Luontosuhdekäsitteen ymmärtäminen ja sen muodostumiseen vaikuttavien osatekijöiden tunnistaminen. Oman luontosuhteen määrittelemine ja erilaisten luontosuhteiden kunnioittaminen ja ymmärtäminen käytäntöön soveltamisessa. Luontoelementtien ja erilaisten toimintaympäristöjen käyttöön liittyvien tekijöiden ymmärtäminen Green Care -palveluissa.
Luonnon hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja niiden syntymekanismien ymmärtäminen	Luonnon hyvinvointivaikutusten nimeäminen ja hyvinvointivaikutusten syntymekanismien ymmärtäminen. Green Caren hyvinvointivaikutusten ja niiden syntymekanismien tunnistaminen erilaisissa palveluissa, erilaisille asiakasryhmille. Luontolähtöisen toiminnan hyvinvointiperusteiden ymmärtäminen.
Green Care -laatutekijöiden ymmärtäminen ja toimialaa koskevien lakien tunnistaminen; Green Care toimialan ja kehityksen tunnistaminen	Green Care -palveluiden laatuun vaikuttavien tekijöiden tunteminen ja ymmärtäminen. Toimialaa koskevien keskeisten lakien tunnistaminen. Toimialan olemassa olevan toiminnan (palvelutuottajat, verkostot) tunnistaminen, nykytilan ja kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen

Green Care -koulutuksen hyväksyminen laatumerkin edellytykset täyttäväksi

GCF ry teki linjauksen:

- jos koulutuksen järjestäjä täyttää arviointilomakkeen koulutuksen sisällöistä, koulutuksen laajuudesta; tiedot kouluttajien osaamisesta Green Care -toimintaan ja koulutettavaan sisältöön nähden – tällöin ry ottaa kantaa siihen, että täyttääkö koulutus suoraan laatumerkin osaamisvaatimukset.
- **Koulutusten arvioinnin sähköinen lomake löytyy:**
<http://www.gcfinland.fi/osaaminen/-green-care-perusteet-koulutusten-sisallon-ja-laadun-arviointilomake/>

Laatumerkin hinta

GCF ry:n hallituksen päätös 2.11.2016

- Hinnoittelu perustuu laatulautakunnan asiantuntijoiden työmäärään, dokumenttien käsittelykuluihin, ja merkin hallintokuluihin ("omakustannushinta").
- Mikrotoimijat (alle 10 työntekijää) : **400 euroa**
- Suuret toimijat (vähintään 10 työntekijää): **600 euroa**
- Merkin haku yhdessä toisen toimijan kanssa: **600 euroa**
- Jos sama hakija hakee kerralla useaa merkkiä, muiden merkkien hinta on puolet ensimmäisen merkin hinnasta.
- Merkin hinta maksetaan kahdessa erässä. Hakemus otetaan käsittelyyn, kun hakija on maksanut merkin hinnasta puolet GCF ry:n tilille. Hakemuksen saatuaan ry lähettää hakijalle laskun.
- Merkin saa käyttöönsä, kun myöntöpäätös on tehty, ja kun koko summa on maksettu em. tilille.

Laatulautakunnan työskentelyohje

GreenCare
FINLAND

GCF ry:n hallituksen päätös 23.1.2017

- Laatulautakunta kokoontuu ja käsittelee hakemuksia määrävälein neljästi vuodessa. Kun laatulautakunta järjestäytyy helmikuussa 2017, se ilmoittaa koko vuoden kokoustensa päivämäärät, jotka julkaistaan verkkosivuilla.
- Tiettyyn kokouskäsittelyyn ehtivät hakemukset, jotka on toimitettu kuukausi ennen kokousta GCF ry:n verkkosivujen hakulomakkeen kautta liitteineen. Hakemus otetaan käsittelyyn, kun merkin hinnasta on maksettu puolet käsittelymaksuna GCF ry:n tilille.
- Laatulautakunta tekee merkin myöntöpäätökset yhdessä. Lautakunta tekee ainoastaan yksimielisiä päätöksiä. Lautakunta on päätösvaltainen, jos kokouksessa on läsnä vähintään puolet sen jäsenistä. Palaute lähetetään hakijan tiedoksi viikon kuluessa päätöksestä. Mahdolliset kiistatapaukset käsittelee GCF ry:n hallitus.
- Laatulautakunta pitää kokouksistaan päätöspöytäkirjaa, joka toimitetaan GCF ry:n hallitukselle tiedoksi kahden viikon sisällä kokousten jälkeen.
- GCF ry:n hallitus nimittää laatulautakunnalle jäsenet ja puheenjohtajan. Toimikausi on kalenterivuosi.
- Lautakunta voi kutsua ulkopuolisen sihteerin (vuonna 2017 koordinaatiohankkeesta).

Laatulautakunnan jäsenten työskentelyohje

GreenCare
FINLAND

GCF ry:n hallituksen päätökset 2.11.2016 & 23.1.2017

- Hakemusta käsittelevä laatulautakunnan jäsen on tarvittaessa yhteydessä hakijaan, tekee merkin myöntöä koskevan päätösehdotuksen, ja kirjoittaa ja toimittaa hakijalle neuvonnallisen palautteen, mikäli merkkiä ei heti myönnetä.
- Kun merkki myönnetään, hakemuksen käsittelijä lähettää tiedon päätöksestä hakijalle viikon kuluessa päätöksestä, sekä merkin käyttöoikeuteen liittyvän materiaalin sen jälkeen, kun merkin hinta on kokonaan maksettu. Pääosin yhteydenpito hakijaan tapahtuu sähköpostitse.

Koska arviointi ei sisällä auditointi-käyntejä:

- Kukin tapauksen hakemuskäytännön käsittelijä tutustuu myös palveluntuottajan verkkosivuihin, tai muuhun mahdolliseen oheismateriaaliin, saadakseen yleiskuvan toimijasta ja toiminnasta.
- Merkin hakija voi halutessaan antaa sellaisten henkilöiden nimet ja yhteystiedot, jotka tuntevat ko. palvelun, joihin laatulautakunta voi tarvittaessa olla yhteydessä.

Palautteen neuvonnallisuus:

- Palautteessa painotetaan kehittämistä, eli mahdollisten puutteiden korjaukseen annetaan kehittämissuhteita.
- Kerrotaan selkeästi millaisten parannusten jälkeen hakija voi saada Voima/Hoiva-merkin.

Laatumerkkien tausta

- Rakennettu osana valtakunnallista Green Care -koordinaatiota Luonnonvarakeskuksen, Luken, johdolla.
- Pää toteuttaja Terveystieteiden ja hyvinvoinninlaitos, THL, kiinteässä yhteistyössä GCF ry:n kanssa. Pilottitoimijat tärkeässä roolissa.
- Laatumerkkityö aloitettiin THL:n VoiMaa!-hankkeessa tekemien laatusuosittelujen pohjalta.
- Laatumerkit rakennettu toimijoiden esittämästä pyynnöstä: halu erottautua.
- Tavoitteena hallinnoltaan ja kustannuksiltaan mahdollisimman kevyt merkki, jolla kuitenkin on palveluiden laadun toteutamisessa tärkeä ja selkeä merkitys.
- Green Care -laatumerkillä osoitetaan luontolähtöisyyden ja palvelun laatutyöpanostuksen lisäarvo, jonka toivotaan tulevaisuudessa toimivan esimerkiksi laatukriteerinä kilpailutuksissa.

Lähteitä: Eettisiä ohjeita ja omavalvontasuunnitelma

Green Care Finland ry:n eettiset ohjeet

<http://www.gcfinland.fi/yhdistys/yhdistyksen-eettiset-ohjeet/>

Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet

Talentia ry, Ammattieettinen lautakunta 2013: Arki, arvot, elämä, etiikka.

http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2013_net.pdf

Omavalvontasuunnitelman tekemisen ohjeita ja säädöksiä (Valvira: Sosiaalialan valvonta ja omavalvontasuunnitelma)

<http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-valvonta/omavalvonta>

Omavalvontasuunnitelman lomake

<https://yrytyssuomi.fi/lomake?docid=18852&kieli=fi>

Lähteitä: Turvallisuuksuunnitelma

Turvallisuuksuunnitelma (Tukesin ja kuluttajaviraston turvallisuusasiakirjamalli)

<http://www.tukes.fi/tiedostot/tuoteturva/kuluttajavirasto/turvallisuusasiakirjamalli.pdf>

Lasten kanssa luontoon -opas, Sininauhaliitto ja Pelastakaa lapset ry 2016 (julkaisun loppuosassa turvallisuussuunnitelmasta):

http://peppivoimaa.fi/wp-content/uploads/2016/01/Peppi_Lasten-kanssa-luontoon_Opas_final_LR.pdf

Tee maatila turvalliseksi lapsille, Mela 2011:

http://www.mela.fi/sites/default/files/tiedostot/tyohyvinvointi/maatila_turvalliseksi_lapsille.pdf

Eväitä lasten ja nuorten turvaksi maatilalla, Mela 1997:

<http://www.mela.fi/sites/default/files/tiedostot/tyohyvinvointi/evaitalasten.pdf>

Riskienhallinta ja turvallisuus suunnittelu. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon johdolle ja turvallisuusasiantuntijoille, STM:n julkaisuja 2011:

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/112106/URN%3aNBN%3afi-fe201504226148.pdf?sequence=1>

Kuluttajaviraston ohjeet ohjelmalveluiden turvallisuuden edistämiseksi, 2003:

<http://www.tukes.fi/Tiedostot/Tuoteturva/Kuluttajavirasto/7.%20Ohjeet%20ohjelmalveluiden%20turvallisuuden%20edist%C3%A4miseksi%20.pdf>

Lähteitä: Tietoa hevostoiminnan turvallisuudesta, hevosten hyvinvoinnin turvaamisesta, ja esteettömästä tallista hevosavusteisissa palveluissa

Suomen ratsastajain liiton, SRL, julkaisuja

- SRL:n uusi talliluokitus Hevosavusteiset palvelut - talli:
http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/103029_hevosavusteiset_palvelut_kriteerit_netti.pdf Lisätietoja: Kielo Kestinmäki
- SRL:n sivuilla tietoa esteettömästä tallista:
<http://www.ratsastus.fi/lajit/vammaisratsastus/esteettomyys> Lisätietoja: Hanna Talvitie
- SRL:n sivuilla tietoa hevosen hyvinvoinnin turvaamisesta:
http://www.ratsastus.fi/hyvinvoiva_hevonen

Lähteitä:

Asiakaspalautteen hankinta

Asiakaspalautelomake-esimerkkejä:

- Asiakaspalautekyselyn ja toimintakyvyn arviointilomakkeen laatiminen... (Sara Alatupa, Veera Pellikka ja Emmi Väättäminen, 2010) Asiakaspalautte-esimerkki julkaisun Liitteessä 1 :

<http://theseus.fi/bitstream/handle/10024/21573/Kiitos%20vastauksestasi.pdf?sequence=1>

- Fysioterapeutti terveystalvelujen järjestäjänä – Itsearviointi laadunhallinnan lähtökohtana (Piia Soikkeli, 2012) Asiakaspalautelomake, esimerkki Liitteet 5 ja 9:

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/48352/Piia%20Soikkeli%202012.pdf?sequence=1>

- Asiakaspalautelomakkeita matkailualalta:

<http://www.laaturonni.fi/lomakkeet>

Lisätietoja laatumerkeistä

Tuomo Salovuori, Green Care Finland ry, puheenjohtaja, 040-5818244, tuomo.salovuori@sininauha.fi

Elina Vehmasto, Luonnonvarakeskus, tutkija, 029 532 6613, elina.vehmasto@luke.fi

<http://www.gcfinland.fi/laatu/>

Laatumerkkiesitteen ja roll upien tiedostot käytettävissä

- Hankkeet voivat halutessaan tilata omaan laskuunsa laatumerkkiesitteitä. Hanke voi itse kilpailuttaa painotyön ja valita painopaikan itse. **Huom. Painoon tiedoksi: Esite taittuu haitarina.**
- Hankkeet voivat myös halutessaan teettää käyttöönsä laatumerkki -roll upeja. Niitä koskee sama tekijän valinnanvapaus. Linkistä löytyy kolmen roll upin sarja, josta voi valita tehtäväksi vain yhdenkin. Myös roll upeista on saatavilla EN ja SV kieliversiot.
 - **Painoon lähetettävät esite- ja roll up tiedostot löytävät täältä:**
<http://www.gcfinland.fi/laatu/laatumerkit/laatumerkkiesitteet-ja-roll-upit/>

Ongelmia Green Care -laatutyökirjan lataamisessa ja tallentamisessa?

Tee näin:

- Tallenna laatutyökirja tietokoneellesi klikkaamalla laatutyökirjan linkkiä hiiren oikealla painikkeella ja valitsemalla "Tallenna kohde".
- Tallenna laatutyökirja omalle koneellesi, ennen kuin alat täyttää sitä.
- Jos työkirja (ja täytetyt tiedot) ei tallennu koneellesi ongelmitta, koneeltasi todennäköisesti puuttuu tähän tarvittava ilmainen Adobe Acrobat Reader -apuohjelma (yleensä vakiona koneissa, mutta ei aina).
- Työkirjan täyttämiseen ja tallentamiseen tarvitset tämän ilmaisen Adobe Acrobat Readerin, jonka voit asentaa koneellesi helposti oheisesta linkistä: <https://get.adobe.com/fi/reader/>
- Tämän apuohjelman latauksen jälkeen työkirjan lataaminen, tallentaminen ja tietojen tallentaminen omalle koneellesi pitäisi onnistua.